

**Мукачівський кооперативний фаховий
коледж бізнесу**

Затверджую
Голова Приймальної комісії
Б.І.Кабаці
„_03_” травня 2021 р.

П Р О Г Р А М А

ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

**з дисципліни «Українська мова» для
абітурієнтів
(співбесіда)**

м.Мукачево, 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступної співбесіди з української мови розроблено з урахуванням вимог Державного стандарту базової і повної середньої освіти, чинних програм, затверджених Міністерством освіти і науки України.

До програми вступної співбесіди внесено вимоги, ідентичні вимогам до рівня загальноосвітньої підготовки учасників незалежного оцінювання з української мови та літератури.

На вступному випробуванні абітурієнтам необхідно:

- знати зміст мовних понять і термінів;
- розпізнавати мовні явища, групувати і класифікувати їх;
- визначати істотні ознаки мовних явищ;
- розуміти значення й особливості функціонування мовних одиниць;
- застосовувати знання з фонетики, лексики, фразеології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису та лінгвістики тексту в практичних ситуаціях;
- оцінювати мовлення з погляду дотримання основних орфоепічних, правописних, лексичних, морфологічних, синтаксичних норм української мови;
- відрізнити випадки правильного використання мовних засобів від помилкових;
- використовувати різноманітні виражальні засоби, граматичні конструкції;
- виявити розуміння суспільного, історичного й естетичного значення літературного твору у зв'язку з історичними й історико-літературними умовами епохи.
- знати особливості розвитку української літератури в різні історичні періоди;
- знати імена представників того чи іншого літературного періоду;
- знати авторів вивчених творів;
- знати основні літературні напрями, течії (угруповання, школи), їх представників;
- розуміти ідейні та мистецькі засади, що об'єднали представників того чи іншого угруповання або школи;
- знати основні відомості про життя й творчість письменників;
- ідентифікувати героя, подію тощо за авторською характеристикою, назвою твору, фрагментом з твору;
- визначати місце й роль митця в літературному процесі доби;
- знати основні теоретико-літературні поняття, передбачені програмою.

Форма проведення співбесіди – усна.

Співбесіда оцінюється за чотирма рівнями:

- *високий* – отримано правильну відповідь з обґрунтуванням усіх ключових етапів. Чітке формулювання мовознавчих термінів. Знання літературних творів, теорії літератури;
- *достатній* – отримано правильну відповідь на питання. Можливі помилки при аналізі лінгвістичного явища. Абітурієнт орієнтується в змісті художніх творів, дає аналіз літературної діяльності письменника, але не формулює висновки;
- *середній* – абітурієнт успішно досягає комунікативної мети в діалозі з нескладної теми, його репліки загалом є змістовними, проте не вистачає

Список рекомендованої літератури

1. Авраменко О.М., Блажко М.Б Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі: Іч. / О.М.Авраменко, М.Б.Блажко. – 7-е видання, виправл. – К.:Грамота, 2021.
2. Білецька О. Українська мова. Поглиблений та базовий рівні. Комплексне видання для підготовки до ЗНО і ДПА / О.Білецька. – К.: Видавництво Підручники і посібники. – 2015.– 528с.
3. Витвицька С. Українська література. Поглиблений та базовий рівні. Комплексне видання / С.Витвицька. – К.: Видавництво Підручники і посібники. – 2015.– 496с.

4. Дуда О.О., Шевеляєва Л.А. Українська мова: Комплексний довідник. 5-9 класи / За ред. А.О. Свашенко. – 3-тє вид., доп. – Х. : Веста: Видавництво «Ранок», 2008. – 416 с.
5. Ковалів Ю. Українська поезія першої половини ХХ ст./ Ю.Ковалів — К., 2000.
6. Коротич К.В. Українська мова. Зошит для успішного набуття орфографічних та пунктуаційних навичок: 9 клас./ К.В.Коротич – Ранок, 2011.
7. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури / Л.Костенко // Літературна Україна.— 1991.— 26 вересня.
8. Куриліна О.В., Овчиннікова І.І., Земляна Г.І. Українська мова. Довідник. Завдання в тестовій формі: 5-11 класи. / О.В.Куриліна, І.І.Овчиннікова, Г.І.Земляна. – Абетка. – 2011.
9. Мовчан Р. Українська проза ХХ століття в іменах: Посібник.— К., 2007.
10. Мовчан Р.В., Авраменко О.М., Пахаренко В.І. Українська література : підручник для 11 кл. загальноосвітн. навч. закл. (рівень стандарту, академічний рівень) / наук. ред. Р. Мовчан.- К.: Грамота, 2011.- 352с.
9. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща ./ В.Моренець — К., 2002.
10. Омельчук С.А. Практикум з правопису української мови: 5-11 класи./ С.А.Омельчук – Грамота, 2009.
11. Полякова Л.О. Український орфографічний словник: 5-11 класи./ Л.О.Полякова – Торсінг-плюс, 2008.
12. Попко О.Г. Українська мова за всією шкільною програмою: Практичний довідник. 5-11 класи./ О.Г.Попко. – Весна, 2008.
13. Семенюк Г.Ф., Ткачук М.П., Ковальчук О.Г. Українська література: Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл./ Г.Ф.Семенюк, М.П.Ткачук, О.Г.Ковальчук – К,: Освіта, 2006.
14. Срібний птах: Хрестоматія з української літератури для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. – Част. II /Упоряд. Г.Ф.Семенюк, М.П.Ткачук, А.Б.Гуляк. – К,: Освіта, 2006.
15. Чорній С. Український театр і драматургія./ С.Чорній — Мюнхен — Нью-Йорк, 2009.

самостійності суджень, їх аргументації, новизни, лаконізму в досягненні комунікативної мети, деякі з лінгвістичних явищ охарактеризовано недостатньо, зміст творів поверхневий. Отримана відповідь неповна;

- *початковий* – лінгвістичні явища не обґрунтовані. Абітурієнт відповідає на елементарні запитання короткими репліками, що містять недоліки різного характеру, але сам досягти комунікативної мети не може. Не орієнтується у змісті твору, його проблематиці. Нема чіткої обґрунтованої відповіді, або відмічено суттєві недоліки, що вказують на недостатнє засвоєння абітурієнтом програмового матеріалу.

УКРАЇНСЬКА МОВА

Фонетика і графіка.

Орфоенія і орфографія

Літературна мова, її норми. Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Наголошені та ненаголошені голосні. Букви й інші графічні засоби. Фонетика як розділ мовознавства. Звукове значення букв **я, ю, є, ї, щ**. Подовження й подвоєння приголосних звуків. Спрощення у групах приголосних. Склад. Наголос. Фонетична транскрипція. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі.

Поняття про орфографію як розділ лінгвістики. Орфограма. Правила вживання апострофа, м'якого знака. Поняття про слова іншомовного походження. Написання слів іншомовного походження. Правопис складних слів. Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків. Вимова і написання префіксів **з-, с-, пре-, при-, при-**. Правопис **префіксів роз-, без-, через-**.

Будова слова, словотвір

Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Правопис складних і складноскорочених слів.

Лексикологія і фразеологія

Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми. Поняття про фразеологізми. Їх походження.

Морфологія

Поняття про самостійні та службові частини мови. Іменник як частина мови. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви. Рід, число, відмінки іменників. Конкретні та абстрактні назви. Велика буква у власних назвах. Прикметник як частина мови. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Написання складних прикметників. Числівник як частина мови. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробів і збірні) і порядкові. Відмінювання числівників. Правопис числівників. Займенник як частина мови. Розряди займенників. Правопис займенників. Дієслово як частина мови. Неозначена форма дієслова. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Теперішній, минулий і майбутній часи дієслів. Правопис дієслів. Дієприкметник як особлива форма дієслова. Дієприкметниковий зворот. Дієприслівник як особлива форма дієслова. Дієприслівниковий зворот. Прислівник як частина мови. Правопис прислівників. Прийменник як службова частина мови. Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс. Сполучник як службова частина мови. Частина як службова частина мови. Написання часток **бо, но, то, от, таки**. Вигук як частина мови.

Синтаксис і пунктуація

Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова. Види речень за метою висловлення: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Речення двоскладні і односкладні. Повні і неповні речення. Однорідні члени речення. Розділові знаки при однорідних членах речення. Звертання. Розділові знаки при звертанні. Вставні та вставлені слова. Розділові знаки при них. Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові. Складні синтаксичні конструкції.

Культура мовлення і стилістика

Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний. Поняття про типи мовлення: розповідь, опис, роздум.